

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1393
Toplantı Tarihi/Sayısı : 1.12.2022/27
Karar Numarası : 2022/869
Başvuran : Y. K.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : --
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. ... Özel Eğitim Okulunda idarecilerin yol açtığı sorunların giderilmesi talebine ilişkindir.

II. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

2. Başvuran, yüzde doksan sekiz ağır engelli kızının ... Özel Eğitim Okuluna gittiğini, Okul Aile Birliğinde görev yaptığı dönemde adı geçen okulda idareciler tarafından yapılan mali usulsüzlüklerin kamu zararına ve hak kayıplarına neden olduğunu, yaratılan ranttan birçok kişinin rahatsız olduğunu, konuyu sözlü ve yazılı olarak yetkililere ilettiğini, yazılı sunduğu dilekçe neticesinde soruşturma yapıldığını, idareciler hakkında disiplin cezası teklifinde bulunulduğunu ve birkaç kişinin idarecilik görevinden alınıp, öğretmen olarak görevlendirildiklerini, okuldaki rantın ortaya çıkmasından rahatsızlık duyanların olduğunu, yaptıkları şikayetten sonra kendisinin, eşinin ve çocuğunun birçok iftira, hakaret, saldırı ve hak mahrumiyetlerine maruz kaldıklarını, on altının üzerinde öğretmen değişimi yapılarak çocuğunun eğitim hakkına zarar verildiğini, 2021-2022 eğitim öğretim döneminde çocuğunun başka okula geçmesinin sağlanması amacıyla sınıf öğretmenin ve diğer öğretmenlerin imzalarının alındığını, sınıf öğretmeni imza vermek istemediği halde zorla imzasının alındığını, engelli öğrencilerini koruyan öğretmenlerin yaşananları ilgili yerlere dilekçe ile bildirmesi üzerine haklarında soruşturma açıldığını, soruşturma sonucunda söz konusu öğretmenlere görev yeri değişikliği cezasının verildiğini, mali usulsüzlük, kamu zararı, öğrencilerin haklarına dair verdiği dilekçeler hakkındaki işlemlerin ise iki yılda tamamlandığını ancak soruşturma sonucunda görev yeri değişikliğine dair bir ceza verilmediğini, yeni eğitim yılında da kamu zararının mevcut olduğunu, bu konunun araştırılması için Çankaya Kaymakamlığına dilekçe verdiğini iddia etmekte; Çankaya Kaymakamlığına verdiği dilekçe sebebiyle kızının, kendisinin, eşinin ve öğretmenlerin herhangi bir olumsuz muameleyle karşılaşmamasını ve ... Özel Eğitim Okulundaki sorunların ivedi bir şekilde çözülerek mağduriyetin giderilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde: "*Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini*

yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.” denmektedir.

4. Mezkûr Kanun'un“Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı” başlıklı 3’üncü maddesinde ayrımcılık yasağı: “(1)Herkes hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. ” şeklinde hükme bağlanmıştır.

5. Mezkûr Kanun'un “Kurumun görevleri” başlıklı 9’uncu maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde: “İnsan hakları ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; (g) bendinde: “Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek”; (i) bendinde: “Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun görevleri arasında sayılmıştır.

6. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesi: “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir.” hükmünü haizdir.

7. Mezkûr Yönetmelik’in “Gerekçeli kabul edilmezlik kararı” başlıklı 67’nci maddesi: “(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48’inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.” şeklindedir.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

9. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

10. Öte yandan başvuru; başvuranın yüzde doksan sekiz ağır engelli kızının eğitim aldığı ... Özel Eğitim Okulunda kamu zararına ve hak kayıplarına neden olacak mali usulsüzlüklerin yapıldığını, bu olayların araştırılması için verdiği dilekçeden sonra başvuran ile başvuranın eşinin ve çocuğunun birçok iftira, hakaret, saldırı ve hak mahrumiyetlerine maruz kaldıkları iddiası ile ... Özel Eğitim Okulunda olduğu iddia edilen sorunların ivedi bir şekilde giderilmesi talebine ilişkin olup 6701 sayılı Kanun'un 9’uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması kapsamında değerlendirilememektedir.

11. Başvuranın iddia ve talepleri yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde;

Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre, Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 01.12.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Harun MERTOĞLU
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye